

"Не бий" стоїть перед очима всіх фахівців економічного зросту економічної сили Америки, розвиток міжнародних і національних економік і тенденції та тенденції до г. г. економічних подвигів.

Батоження селян у РСФРР.

На не Україні а в Восьмій країні.

Польська брехлива преса принесла сепаратні вісточки про те, що на Україні мав місце масовий батоження селян. Ось же селяни стверджують, що на Україні сепаратизму нині над селянськими сільцями а тому впадки не сепаратизму. Польські інформаційні пресові агенти чули щось про те, але не добре, а пресові репортери аробили з тієї поголоски брехливу сепаратизму, не розуміючи ні місцевості ні повітря ні округи, а вийти не масового батоження відбулося. А справа передставляється ось як: В Російській Радянській Соціалістичній Федеративній Республіці є автономний край, що зветься Восьмою автономною областю, а в тому Восьмому краю є між іншими три села, що зветься Лудорай, Лудай та Юсин. І саме в тих то селах при кінці червня п. р. двісті, не каже Молотов, 300 селян постріляно. Вік з того батимо, що в СРСР було батоження селян, але не на Україні. Звідки ми не знаємо? Знаємо з радянської преси, яка надрукувала це в часописі Молотова, авторизований на всеосяжному відділі прескорпусу в Москві, а відомий відомий там при кінці вересня п. р.

Виділено цікаві, як відбулася окупація. І про те говорив у своїй промові Молотов. Запитують ту частину його тривоги з „Пролетарської Правди“ з 27. вересня п. р.

Недалеко міста Іжевська — читавмо там — є три села — Лудорай (9 верстів від центру країни), Лудай та Юсин. Ось як „Іжевська Правда“ (з 11. червня) описує випадок, як вийшли селяни з села Лудорай: „Вранні в 4-й год. збили коло шкоти, потім перейшли до пожарної. Більшість підходила сумирно, мовчки віддаючи салюту. Були дуже. Той, а його батька розстріляли білі, після того, як його вийняли, деякі три дні. Одна жінка доповіла на все село. Били хлопців 14-15 років, майже дітей. Хто не був на сході — того викликали, щоб вийти. Потім оголошували, вирішили скласти протест, що не підходив підписати — приходили до нього до дому і вели до пожарної. Деяко опиралися, хто в сирок, хто в ризницю. В тому-ж річ, як зривається причини цього факту Лудорайської справи? За прийом до батим, як багато хто повисло в самого се-

ла, було те, що частина селян не погодилася свого „присла“, щоб не поставила тину, через що селяни заходили на чуже поле. Селяни, камуть, самі ж селяни; дударівських селян поклали організований гурт лудорайських селян. Назвеного зветься „Двадцать“ Молотов у своїй промові, що при галопі, некультурна окупація була ділом куркуль. Це куркульство — каже — біла біда, і неможливість, а радянська влада про те зовсім нічого не знала. Отже не в Україні не було, а в Восьмій сталася у 1928 р. то в а останньому році більшовицької революції і планетарних П аробуток на всіх відліках культури й цивілізації ця сама по собі ідилічна, пошита подихом середньовіччя, і сама по собі „дарила“ поділ. Молотов аробив з неї щось неморально великого, а польські „добре поінформовані“ репортери перенесли її на Україну.

Відгуки дня.

Безвиглядна просьба

Прийшла до мене панночка, скромно одіта, і що скромніше сіла на крило. Сестра товаришів моїх тітчиної сестрички.

— Я перепрошую — казала червоночуття, — що турбую вас, але я не маю до кого відійти за протекцією...

— Не аяю, пані, чи я зможу щонебудь помігти...

— Чому... Як тільки схочете... Ви маєте такі впливи...

Я гірко всміхнувся:

— Хіба в своїй хаті, і то невеличкій...

Панночка скромно засміялася, саме стільки, скільки могла при своїй сумній міні.

Потім переждавши хвилину, сказала немовля:

— Я хочу дістатися на якусь посаду.

— Ох! Пані! Нині посаду?.. Тяжко! — айтину а.

— Правда, що тяжко... Але я не маю протестів на якусь добре платну... Як не буду...

Мене не здивувало. Панночка шукає посади якоїнебудь?.. Дивне!

— Вибачте, що вам поставлю кілька питань... Не тому, що маю на приміті якість міне, це зовсім ні... Але просто з цікавості:

— Писати на машині вмієте?

— Вмію. Двома мовами... На трьох епестемах.

— Купецьку кореспонденцію вмієте?

— Дешо аяю. Скінчила торговельні курси.

— Книговодство?

— Вмію.

— А швейну мову?

— Вмію добре, бо я за війни була в Даліній Австрії і там ходила до школи.

— Думаю, пані, що ви повинні дістати посаду. Маєте до цього всі кваліфікації... Але що одно: Чим є ваш батько?

— Мій батько помер. Був воїнином у одній фірмі. Мама має пенсію, але то така пенсія... Нас є четверо дітей, а жити треба...

Хоч не мені було жалко молодого, скромного дівчини, але я мусів сказати їй правду.

— По перше, пані, я не маю ніякого впливу. Комусь може видаватися, що я дав журналіст як письменницю щонебудь значить. Це така сама байка як і їхніми заробітками. По друге: нам тяжко буде авати в нас посаду...

— Чому?

— Бо на наших землях так якоесь уже водиться, що жіночі посади обсядуться в першу чергу панночками, які мають і небіжних родичів і удержання до другого свідання включно.

— Нащо їй посада?

— На те, щоб хтось не казав, що вони тільки чекають на мужа. Це такий аргумент, що супроти нього ніщо не астоїться. Зрештою є ще й два інші аргументи...

— Які?

— Одні з них, що дівчина має тоді свої гроші на віно, капелюх і панчохи.

— А другий?

— Титули їхніх батьків!..

Галактіон Мілка.

Ріжні вісти.

ЕВАКУАЦІЯ НАДРЕНІ ПОЧАЛАСЯ.

З Могучиш повідомляють: В обох окупованих полках відбулося перегрупування окупаційного війська. Небаром „куп. війська“ покине мостовий причілок Могучиш. Військо стане залогою на франц. кордоні. Опоорожені квартири приготувать для війська, яке забереється з другої полосу. Рух цей вказує на повільну евакуацію Надрені.

НЕВДАЛІЙ НАПАД НА АНГЛ. КОРОЛ. ПАРУ.

З Лондону подають: Коли англійська королівська пара вертала до Лондону, гурток безробітних намагався узяти маніфестацію, коли королівська карита

перезаїла через Нью Кастл як Тім. Поліції з трудом вдалося розігнати товпу і не допустити до маніфестації.

ЗМОВА НА ВАЛЬДЕМАРАСА?

Аг. Вех. повідомляє з Ковна, було б поліція відкрила змову, якої год. метою нібито було перенести дорж. переворот, убити Вальдемараса. Систему й Давидтаса. Арештували кількох офіцерів ковенського гарнізону та 3 студентів коуниверситету.

„ЦЕПЕЛІН“ ВІДЛІТІВ В АМЕРИКУ.

З Фрідріхсгафену відлітє 10. жовтня північний корабель „Гр. Цепельн“ у напрямі Лейпсгорт. Старт удався дуже добре. На „Цепельні“ є 8 журналістів, які вислідатимуть справоздання з Цепельні. Рапо а претані анімався смер. журналісти. Нім. журналісти думали, що їх таріші по факх старатимуться якось астигтися на палубу повітряного. Команди анімація їх, що кожного неспрошеного гостя відіслає назад на землю апаратом до свідання. „Цепельн“ забрав із собою пошту вагою 5.000 кг. і радіостанцію. В Нью Йорку розпродали вже всі карти астулу для привітання на лет. майдані. Над Атлантиком аютувала буря, тому „Цепельн“ мусів над Францією змінити напрям, звернувши почерез Середземне Море до Еспанії і над Гібральтаром почав лет над отвергим океаном.

ПРИСУД У СТРИЙСЬКІМ ПРОЦЕСІ.

Дня 11. жовтня заав присуд у процесі стрийських робітників, обшукувачені за комун. діяльність. Питання щодо держ. зради (§ 58) і порушення публ. спокою прис. судді заперечили. Лише щодо Кобиневича і Гальперіна вердикт заав потверджуючо, тому їх засудили на тяжку аязницю по 1 році.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

На шляху Кленарія-Рісна Польська вискочна із шни особовий поїзд. Було рішених 10 полорожніх і 2 кондуктори. Причиною катастрофи хибне наставлення зворотний.

РОЗЛАМ У ППС.

„Робітник“ дуже гостро виступив проти нового соц. шовінізму „Пшедсвіт“. „Робітників“ відповідає „Пшедсвіт“, каже, що за міністерства Варшавського переслідувало соціалістів і зачав своїм противником реальні, тому, що брали участь в уряді Грабського і заважали „Робітників“, що його удержує „Мессажер Польове“.

І. М.

„Світова війна“

Велика історична трилогія у фільмі.

І.

Найбільше фільмове товариство Німеччини „Уфа“ випустило у світ в останньому році перші дві частини великої історичної трилогії „Світова війна“. В першому моменті мове така вістка викликала в нас думку, що це безвиглядна річ хотім представити у формі мікроскопічних майже образів ці величчі події, яких героями було майже ціле людство, що всім планам того роду засуджені заздалегідь на невдачу. Оділає кожний, хто без упередження оглядає готові вже фільми, мусить признати, що ця, яку поставили собі організатори та впорядчики цього діла, безперечно осягнени. Перед нашими очима пересувається грандіозний образ „великого часу“, такий сильний у своїх засобах, що мимоволі викликає в нас ілюзію діястности. Рішання, розуміється, залишається вже між оптичними тільки арахініми й безпосереднім переживанням діястности в усіх її проявах, бо в першому випадку правіше тільки наш аір, до якого прилучується певна емоційна закреска, між тим коли діястність обхоплює цілу людину з усім її амислами, з усіми зовнішніми та внутрішніми переживаннями. Але ця не нема способу. Оділає якщо можна щось найближче аблизнити до реального життя, то в цих умовах, не аважаючи на великі перешкоди, зроблено все можливе.

Ця фільма ділає дуже сильно на кожну людину — без огляду на її політичні переконання, без огляду на те, як вона ставиться в принципі до самої війни. Безперечно, коли оглянемо ці страшні картини з терпіннями й муками не лише тих, що тисячами гинули на фронті від гранат, шрапнелів, машинних крісів та бомб, але й цих, що, залишившись на рідній землі, попали таксамо в страхіття фронту й терпіння не менше від самих фронтовиків, коли пригадаємо собі картини нужди, яку мусіли наслідком т. зв. „блукати“ переносити мешканці заплалі й рівночасно дивитися з почуттям безсилля на те, як їх діти через недостачу поживи ставали каліками, коли приглянемося воєнним машинам, анімаціям людським інтелектом для нищення культури й цивілізації, для гублення людей, — тоді мусимо розбратити об'єктивно-розумово ці факти, прийти до висновку, що ніщо не в силі виправдати цього моря крові, яке розлилося на просторах майже цілої Європи протягом кількох років, що ніякий аргумент не може виправдати самої війни. Але побачі й мимо цих міркувань викликають ці самі образи, ці самі факти цілком відмінні психічні переживання, а саме імпонує враження кольосального напруження волі, спрямованого до одної мети, хотіння, щоб своєю батьківщиною, свою державу оборонити від ворога або прибути її в країні умови існування і тим самим забезпечити майбутнім поколінням країну долю. Цей спонтанний, до певної міри ірраціональний, при цій незвичайно цінний відрух колективної волі кидаться кожному гадюка в очі.

Фільма „Світова війна“ має таксамо велике виховуюче значіння. Теперішніми її обсерваторами є силою факту і молоді люди, для яких сама світова війна (не її наслідки) залишилася в дуже невизначних уже споминах дитячого віку. В їх пам'яті відсвітяться, набере нової сили слава минулих літ, коли то німецька армія, сильна своєю єдністю, несла побільний прапор в усі сторони світу, на схід у далекі простори Росії й України, на захід у богаті країни Франції та Фляндії, на подуние в Італію, Туреччину аж до пісків Сирії; на морі, на суші, в повітрі і під водою святкувала перемогу одну по одній німецька організація, німецька дисципліна, героїзм, праця, словом: німецька дужість. Правда й те, що зєдиненим силам майже цілого світу адалося вікніти зломити цю силу, придумати до землі цього велетня. Однак у всіх ворогів, у кожного окрема та у всіх разом, азалілося на дні серця почуття, що ніколи не можна було досягнути цієї мети в отвертому бою, який не відсутність засобів поживи, відсутність сирівців, а при тому прегарно розвинена антантська пропаганда навіть у нутрі самої Німеччини. Вони перемогли непереможну Німеччину. І теперішня німецька молодь, коли анімація усіх цих Чаплінів, Фербенксів, Патів і Патахонів, замість детективних фільмів і романів з більше або менше явним еротичним підкладом оглядатиме героїські подвиги своїх предків, представлений об'єктивно, рішаво, а при тому незвичайно властично, то мимоволі буде ставитися з пошаною та гордістю до вчинків своїх батьків і буде старатися на випадок потреби пі-

ти їх слідами. І тут лежить виховниче значіння цієї великої фільмової драми.

II.

Цілість творить трилогію, на яку складаються ось які три частини: 1) Геройський похід народу (Des Volkes Heldengang). 2) Терпіння народу (Des Volkes Not) і 3) Доля народу (Des Volkes Schicksal). Головними акторами цієї страшної драми у трьох великих діях є німці. Ми бачимо дуже мало знимок з австрійськими, турецькими, болгарськими військами. Це явище має подвійну причину: зовнішню, яка лежала в цьому, що ні австрійське, ні турецьке, ні болгарське головнокомандування за винятком німецького не дало про це, щоб з воєнних операцій робити фільмові знімки. І внутрішню, яка ґрунтувалася на тому, що всі інші народи, навіть австрійські німці, не йшли в цю діїну з повною свідомістю грозної небезпеки, зі зрозумілим мети, до якої треба прибувати; напри. маси славян йшли на фронт тому, що мусіли, а знайшовшись уже раз в атмосфері пороку, бомб і гранатів, захоплювалися нерідко навіть своєю участю в цій драмі і віддавали свої ролі навіть трішчю, ставали героями. Через те можемо говорити зовсім оправдано тільки про Німеччину, як головний фактор у цих історичних подіях, очевидно по стороні центральних держав.

Саме почалися життя незвичайно врожайного року 1914, коли розіпшлася по всім усядам вістка про війну і звязану з нею загальною мобілізацією. Мужик і робітник, урядовець і студент — усі поспішає до

Організаційний рух.

Нарада УНДО в Береманях.

В середу, дня 13-го вересня ц. р. відбулася в Береманях у великій селі "Наді" довірчана нарада УНДО в організації сирах. Прибуло на нараду понад 80 делегатів з довірчаних громад береманського повітового повіту. Наряду зі старшим товаришем Народного Комітету дир. Петришин, зазначуючи, що арештування секретаря Повітового Комітету студента Володимира Богдана і його заступника Івана Шабалюка спричинило, що делегати громади не дістануть запрошення на нараду і не вступили. Посол Володимир Целевич обговорив положення в повіті і справу політичного режиму, а окрема справа справознавчих річ у Капеліних і Водудові та зв'язаних з ними арештувань, а далі й справу сирів в Лівоніях, переслідування "Лугів" та конфіскація лугових односторонь. Ватак пос. Целевич висловив організаційний реферат, порушуючи справу членства, партійних фондів та партійної преси при чому на чергову дію поставивши партійної організації в повіті. З інших справ порушив посол справу боротьби за українську школу. В південній справі висловива доща дискусія, в якій забирали голос о. Гарматін, д-р Бомко і інші. Д-р Бомко представив висловив університетської школи і способи боротьби до неї, а описав ассував також інші недомогання в різних ділянках праці. Прийнято резолюції в організаційних справах, після чого голова ц. Петришин висловив організаційну нараду заанном до єдності і праці.

Довірчана нарада в ЛЕЖАЄСЬКУ.

Дня 30-го вересня ц. р. після Загальних Зборів Кружка "Рідної Школи" відбулася в Лежаську довірчана нарада окрайних діляч та заточених. В нараді взяли участь посли М. Струтинський (В. Зубрицький). Проводив нарадою д-р В. Гелішинський. Після обговорення дискусії, в якій обговорено організаційні справи наших окрайних діляч, вирішено виставити всіх наших послів, що стоять на національному ґрунті, вступити до спільного Українського Клубу. Значення, що висловлено на поставленні національній член сою-рад партії (до речі один з найактивніших окрайних діляч). Слід тем підтвердити промову селянина діляч з Пубки Михайла Гайди, який висловив, що село крайно ворожо ставиться до розбавки національного фронту та що єдиною національною платформою УНДО може мати тепер успіх на окрайних селіх.

НОВИНКИ

— Епископський дар для "Рідної Школи". На ритунок "Рідної Школи" зложив перемиський єпископ д-р Кошляковський 1.000 зол., за що шире подяку склав — Головна Управа.

— До батьків гаухоніх дітей в цілому краю звертається "Рідна Школа" із закликом, щоб поклали Головний Управу "Рідної Школи" у Львові Ринок ч. 10, імена і вік таких дітей, а батьків зложив Львова ще в змину, чи могли б удержувати свою дитину у Львові, де наміряється отворити школу для цих дітей під проводом фахового вчителя. У цій школі має гаухоніх дитина навчатися відшукати людську мову з усіх і порозумітися з людьми живим словом, а крім того забути знання, яке подає несправжня школа, щоб колись могла самостійно заробити на хліб.

— Львівська хроніка. На припорушення львівської поліції арештували коломийського купця Герсона. Його обвинувачують у недозволеній краді. — Поліція шукає за жидом Тайхманом, який від дошого часу шантажує львівських купців, уживаючи до цієї цілі телефонів і падаючи на імені достойних осіб. — До львівських арештів дісталася поштова пара злодій, Олександр Кусак і 21-літній Марія Цюркани. Вони крали всілякі "добрі речі" у свого хазяїна — аласника склепу, а він їх обдбавно ховав у парочку до тої цілі кияти помешканні. — Долю багатоналідної пари поліція нотовавши вже на поліції Ян Грібер за "недозволені порядки" в канцелярії адвоката Р. — Не дістануть пошито до арештів невідомі злодійки, що зложили візиту при жул. Янівській 18 та вул. Радзіворта 3а. В першому місці крали гардеробу, а другому білі. — "Горожанин із Замарстинова" поранив пожеж "даречену", танцюристку Мальбергіну з тожого передмістя. — До загального шпиталю перевезли робітника Гната Кредовича, важко погубованого відносно при будові реміза біля горішньої роґачки.

— Річні містки. Польські кухарі запрошують своїх побратимів по фаху на міжнародний конкурс варення, який відбувається з найближчого року у Польні з нагоди краєвої вистави. — Летимський Целевіч до Америки відложений з огляду на злий атмосферичний став. — Нова програма навчання жидівської релігії в Польщі обов'язує вже в цьому шкільному році.

— По широкому світі. В найближчу неділю відбувається нова маніфестація австрійської "Гаймари" в Лівну. — Італія домагається від французького уряду видачі Італії, які відішли до Франції перед судовою відповідальністю. У списку є також провідник Італійської соціалістич-

ної партії Туратті. — У Франції думають, що замість видалявати Горна за кордон, можна було його потягнути до судової відповідальності. В останньому випуску громадського кара важкої важини. Представники англійсько-американської преси домагаються від французького уряду додаткового свідства. Уряд Зауєчних Лер-жон зложив від французького мінства ладар, справ негатового переселення свідства в справі арештування Горна. — Президент Австрії Гаймліх приймає у себе Мек.Дональда. По візиту у Гаймліха віді-дан Мек.Дональд також канцлера о. Зайгеля. — Найбільшою книгобівлею на світі виступає назбаром пошанинське Ліга Націй. Річний бюджет бібліотеки, уфу-дованої 2-мільйонним даром Рокфелера, становить 120 тисяч доларів.

— Неюдська жінка. У Запоріжжі на Великій Україні арештували наставницю в танцювальному пристановищі для немод-лят за те, що вона в неюдській спосіб губила недужих дітей. Як лише яка дитина занедужала, вона душила її та викидала на смітник, де її пожирали безгри. В той спосіб хотіла вона виказатися перед владою найменшим відсотком смертності в підчиненому собі заведенні.

— Нова митна афера. На шлесському польсько-німецькому кордоні викрали го-лу митну аферу. У зв'язку з тим перевели в фірмі Каппельнера в Катоніях ревізю, яка висказала, що з Німеччини перевезли в Польщу велику кількість коалі (ро-рів) неправною дорогою.

— Не буде диву. Польське мін-ство внутр. справ розглядає проект забезпе-чення мешканців міст перед фабричним димом. Проект охоплює міст-ство пуб-личних робіт і торгівлі та промислу; він передбачує впровадження до фабричних папелісх окремих улаждень, які запобі-гатимуть виготовляюню надмірної кіль-кості диму через собіснє спалювання топаляв.

— Рідкий випадок мав на днях місце в одному з сіл люблінського воєводства. Тамешній робітник Лавринювич упав жертвою нещасливої катастрофи при будові каменниці. Втрапивши притомністю, робив він вразливі мери, так, що в хаті поці-нах зазнався вже до похорону. В день, у якому мав відбутися похорон, увійшла до хати якась молода дівчина і виявила пляшину з камфоровою водою, прило-жила її до носа поцінах. Наслідок був неочікуваний: поцінах поцінух, протер-оці і на власних сілах підіався з дозо-ви. Застига про "допресиння" Лаврино-вича сканізувала ціле село. Проте ще по-го самого дня він дійсно вмер, так, що на другий день похорон таки відбувся. На думку лікарів, це був незвичайно рід-кий летаргічний апноз.

— Парижанин, якого всі знали. Помер Анрі Поль. Призначе, яке може небагато каже навіть парижанам. Але, адже, ма-ло було в Парижі осіб, які не знали би його. Назвіть чужинці, що приїздили туди на тижень, відіажали з метушливою сто-лиці з ясним спомином симпатичного старця, що вибрав собі професію і місце, єдине в своїй році. Шлях праці, по-руч Люрар, в Тувільській саді, він при-ходив на свою лавочку і починав заробля-ти на прожиток. На його вид і усіх заку-пили алеї згадалися хмарою голуби та во-робці. Тоді Анрі Поль добував із кишені булку і почав немо годувати своїх вихо-ванців, яких мав більше, ніж найбільший захід для бідоміх. Поль знав усіх цих крилатих приятелів особисто і вони сідали на його голову, палили, відіажали на його нія руки і вертали на згук свого імені: "мільора", "прінцеса", "заклягоді". Чужинці, що відішли до музею або виходи-ли з нього стояли йшли цілі години у о-дин, як можна так осовіти долохливих вітрогонів. Старень продавці цінами свої фотографії з горобцями, що обісали його, моя старий, відомий їм страхомолох, і з цієї продажі жиня довті роки. Без огляду на погоду та пору, Анрі Поль приходив на своє місце і дожи до 83 року життя. Вся парижська преса мильною помістива статті про нього та його знамку. При візиту про його смерть є цікава подро-бниця: в його кімнаті нависав великий ру-копис, якого він не міг вижити. "Своєми виговарями гнх". Тепер знавці будуть напередок пробувати відшукати собі цю книжку, бо Анрі Поль нехотів заступити хтось другий. — М. Р.

— Дівчинка, що родилася та вмерла в один рік. Не-форска часопис ціка-виться темничим випадком, запованим нісською хронікою катастрофи. Іде тут про рішучу смерть америк. фабрич-ної Карла Річардсона та ресторанаго дівчини Георгіа Негрезаї. Обидва вони були дівчинками та згинули від автомобіль-ної катастрофи на дошх рішких місцях Нью Йорку в 11 год. ранку 6-го вересня ц. р. До астрії між двома дівчинками відіаж-шово невідомо при насліді побуту проми-шляної в ресторані, де знавася Негрезаї.

— Запам'ятовує "дівчачий" випадок. До останньої ризици ліца і цілої постаті був до нього полібий, почав Річардзон із ним розмову. У розмові виникло, що коли обоа родилися одного й того самого року і місяця та в одній і тій самій порі дня. Запам'ятований такою киммерною ангількою природою, шпів Річардзон до відомого нео-форського астролога Лі в прехинням про гороскоп. Найцікавіше те, що обоа Лі виборожили скору смерть наслідком автомобільної катастрофи. Трагічний гороскоп здійснився щодя поги.

— В Австрії щораз менше уродин. В Австрії потужно щораз менше уродин. В порівнянні з 1913 роком змаліла статистика народних на 1 четвертину. Коли в загальному році зареєстрували на нинішньому до-жизаному просторі Австрії 153.447 народи-то в 1926 році було їх вже тільки 115.769 а в минулому році лише 111.534. Найско-рніше назіє число народи у Відні.

— Пам'ятник Толстого. Радяська влада задумує поставити пам'ятник у честь Тол-стого. Лотепер нема такого пам'ятника ні в одному місті в Росії. Він нав бути по-ставлений ще 1915 року одним із відомих тоді російських мільйонерів. Одначе проти будови пам'ятника заперестувало насе-лення Москви а огляду на те, що Толстой був "акадмічний" православною церквою. Щойно тепер, коли рад. влада не по-требує боїтись релігійних демонстрацій населення, буде поставлений пам'ятник. Він стоятиме на одній з вулиць Москви або у Янівій Польні.

— Середньовічна традиція в криміналі-стичі. Французька поліція займається про-ектом таування злочиниці. Проект мо-тинований тим, що існуюча дотепер си-стема, яка дозволяє поліції пізнавати спо-ліх реартованих уже "досвід" не вистар-чає. Таування буде відбуватися без бо-лю. В тілі цілі астрикувані злочин-цями розточену парафіну. Тава не мож-на буде ніяким робом стерти зі шкіри. Такі знаки будуть випалювати на спині деліквентів, а їхній вигляд буде пристосо-ваний до роду провину. Як не як, а такі казав правду Бен Акіба: Нема нічого по-шого під сонцем.

— Рекорди. Рекорд у швидкості пасажирських пароплавів зложуя транске-анічний велитень "Мавританія", який пере-їхав з Шербурга до Нью Йорку в п'яти дних і дошх годинах. — До Парижа при-їхав італієць, якого звинувачують вбивством людною в світі. Він має 2 м і 4 центи-метри, 21 кіг і важить 126 кілограм. Цей велитень веде мученицьке життя: не мо-же в готелі найти для себе ні ліжка ні ванни, у крамні і шевці мусять замовля-ти обрання та обшу за подвійну плату, а все, що заробляє, видає на свій велика-ський шлунок. Єдиною його віткою — прегарне зморзало. — В Парижі арешто-вана 40-літня Роз-Марі Ріше, що зложе-ся побилла рекорди сулових кар. За все життя її судили 44 рази і засудовали з Парижа на... 520 кіг. — Рахели Лоранс вернулася до Парижа. В раді Париж-Бу-карен-Варшав-Париж покінчений. Вона почувалася досім добре.

— Двоєспрацьков. При нагоді апуан-вання одного невідомого привіза: лон-донського громадянина Мюрбрідж, до-відуюся про два цікаві факти. Цей Мюр-брідж, що 50 кіг томо важилигував до Зау-єчних Лер-жон, привіз туді змички зарат, що асється у розкоші: його апарат, який "двоєспрацьков", був попередником кіна. Крім нього він розвинув стару суве-речку: ти сімь у розкоші засиди доторка-ється бодай одним ногом землі. "Двоє-спрацьков" сказав, що ні.

— Краса і суспільна становища. Ме-діс Margaret Бонн, що докося виконує робочими буржестра Ліверпуля, має на-мір віддати свій дівочий. Вона за-примітила в кутимат усе побелити зморзю. Це естрапу расу на своїм мо-лодім обшати змич пошкоче тим, що від-но приношеня асиміляції до своїх злі-чаних темничих аборіжів, що приходять до неї в урядових справах. Буржестра-де зморзював до лондонського "інсти-туту крас" за поміч, але астрівний малак не поміг. Тепер вона мусить ви-брати: або пошкоче до дівочої — або захоче на свою асру.

— Феномен на небі! Ціле місто є під вражінням одного з своїх родів ані-мів, який є змич пісня на небі, ви-кований фірмою Георгіа Франка Сніл С. А. Скаліна. І неваж чого дивувати-ся, бо чотось подібного у нас не ма-лимо!

— Вразлива "пінгвинного апарату" на ви-соті 4.000 м. є така мотула, що навіть на найбільшх руднихх ділянках міста за-мислює життя на ділянці змичи, та за-падувала вертає хазина, а очі нест за-дасть в широчини праці сирогого піска!

— Як є для мотулету на своїм апараті у просторіхх тут і там і вчорашке не-мо ли рудні діляк сирого "Франк" і "Енрі" на блакитній небі.

— Сирого є це рудина діляк казюват-ирого фірми "Франк"!

„Wir waren nicht Menschen, wir waren nicht Mann, Wir standen wie Stein und Stahl“.

Великий успіх єдності і внутре-валості!

У значній мірі поповнюють цей зникмовий матеріал, сізую факту неповний, карти-рисунок, зложені ітучно. На цих картах воєнні опе-рації (як пересування військ, зміни фронту, змагання ворожих армій) представлені пастично при помочі відповідних рухомих знаків. Цю не-легку роботу виконали на підставі архівного матеріалу два старшини німецького генерального штабу, Сольдні і Фолькман.

До позитивних сторінок цілої фільми належить безперечно від-сутність усякої тенденційності, пов-на об'єктивність, а також відсутність пустої еротики, через що цілість на-бирає характеру історичного доку-менту. Ця об'єктивність така послі-довна, що навіть журнали з воро-жого табору підкреслюють одно-душно цю його рису. А всеж такі ці образи дають загальну кар-тину величюного бою великої, силь-ної, могутньої нації.

Фільма „Світлова війна“ є власні-стю цілого народу, який виступає головним її автором. Ми не бачимо тут ніяких визначних роль ані осіб, що ці ролі відіають, перед нашими очима пересуваються не переживан-ня й доля індивідуальної і істинуван-ня, а історія й доля цілого народу. Сам народ створює собі тут пам'ят-ник, який мільйонами одинокі гово-рять про його славу минуле та можливість крадіо будучини.

— Запам'ятовує "дівчачий" випадок. До останньої ризици ліца і цілої постаті був до нього полібий, почав Річардзон із ним розмову. У розмові виникло, що коли обоа родилися одного й того самого року і місяця та в одній і тій самій порі дня. Запам'ятований такою киммерною ангількою природою, шпів Річардзон до відомого нео-форського астролога Лі в прехинням про гороскоп. Найцікавіше те, що обоа Лі виборожили скору смерть наслідком автомобільної катастрофи. Трагічний гороскоп здійснився щодя поги.

міськ призначення, щоби сповнити обов'язок супроти держави. Жінки, старші й діти виконують роботу тих, що мусіли піти боронити батьків-щину. Починаються воєнні події, у-спіхи зміни на західному фронті: Maubeuge, Lüttich, Paris — аж до передомової битви над Марною; на Сході вириває мови постать славно-го полководця Гітленбурга, який під Танненбергом і серед мазур-ських озер збирає перші лаври. Ве-ликий тягар годовищх сил росій-ської військової сили спочиває на австрійській армії, що після динної Мистерії під Горюжком поклається аж до Карпат, захищаючи Перемись-ку на терені, зайняти ворогом. Після Лі-манової починається позиційна вій-на, яка завершує таким способом перший період шасливих і нешасли-вих воєнних подій, період, що тво-рить рівночасно тему першої части-ни фільми. Друга частина — це ро-ки 1915—1916, це тяжка виснажую-ча боротьба за дотати, в окопах, захлинаю однамистність, яку пере-живають такі величезні події, як о-фензива під Горлицями, безлічя-це, але богате своїми жертвами до-бування кріпости Verdun, росій-ська офензива Брусілова та інші цілі силми своїми довшніми ефекта-ми Fіnale цього другого періоду, незвичайно тяжка для німців офе-нзива французів над Соммою. Сім днів безперервного, барабанного чюю з тисячі гармат, сконцентро-ваних на одному відтинку, мало ані-щити німецький опір і дати мож-ливість французам пересунути фронт більше на схід. Одначе всі зусилля перемогти фронт розвалилися до-че живої скали, як тюрні та німець-ка армія.

МОДИ бравозет-ки, також ішу бікстерію поручаю детено Домбро-скі - Роланде-скі, Львів, (Готель Морка), Тел. 27-29, 2181 16-2

КОРОНКИ фран-цуські, австрій-ські, найкращі, най-дешевше продає Пі-рес, Львів, вул. Бо-ліва, ч. 7. 493 3-9

ГОДИНИК ВАШ буде найліпше на-правлений у найбіль-шій годинниковарській роботні Івана Зол-те-ри-я, Львів, на Марійська 3 — з провіній просимо репарації прислати поштою. — Старо-ковді дамські годин-ники перероблюємо на ручні. 1 6 121-2

ХЛОПЦЯ з інтелі-гентного дому пошукує кутиніська робітня Юліана Гау-шевського, Львів, вул. Горюхінська ч. 97.

ПРИЙМУ на поме-щення дві пан-юстки. — Згодошен-ня в Адміністрації „Діла“ під „Мешкан-ня“. 719 1-1

Франск Енріло

„ЧУДА і ЗНАКИ“..? Звертаємо увагу Шановної публіки, що сенза-ційні злеті письма на небі будуть повторятися, тому повні значіння слова:

„FRANCK і ENRILO“

буде можна дальше читати на небі!

Певно загально відомо, що з домішкою „Fræncka“, або з „Enrilo“ робиться як знамениту, так здорову і дешеву назву.

ГЕНРИКА ФРАНКА СИНІ А. С. СКАВІНА-КРАКІВ.

Лист до Редакції.

Високоповажаний Пано Редакторе!
В „Діла“ з дня 11. п. м. довідуюся, що в сеп. Деппелант у особу відігні на-тук „Львівські справи й українське пасажирство“, оголошеному мінудой се-дні в „Міжбанському Брацтві“, залив-ля в сеп. Прибійної Ради і заішов не-ак українськ, а як пересіаєць.
Простуючи цей засіає п. сенатора, за-казав, що я не є пересіаєць, тільки укра-їнський соціаліст, а в Прибійній Раді за-сіаєсь від друзарської організації „О-лімпіа“.
Ось моя назва прошу помістити в „Ді-лі“, а за що згорі дякую.
Львів, дня 11. жовтня 1928.
З поважанням
А. Нусик.

Дописи.

БЕРЕЖАНЩИНА. (Посвячення у-гального каменя в Дібчу). Дня 7-го ве-ресня п. р. відбулося в Дібчу посвяче-ня угального каменя під будову читаль-ні „Прогітти“. Посвячення доверши-ли який парох при великому адміні-стратору. Святкову промову виголосив по-рох В. Целевич, а привіт від пластового то-варства сказ. Вод. Рижовський. У свя-ті брав участь товариство „Луг“ і гра-да-пластової оркестра з Бережана. Грома-дяни Дібча присутні до великого ді-ла на іншійсторію камені читальні і при-зодові одягалися в Америку. Попе-руди на поштові прихотності відбувся концерт пластової оркестри і фестин з татцями.

ПУСТОМИТИ коло Львова. (Як посту-зують у нас органи поліції). Дня 3-го жовтня п. р. між нас в наших селі 5 по-ліції і труєнки у місцевих українських громадян. Щоби більше стероризувати людей, арештували жоні Степана Пан-чача, члена товариства „Соціал“ і акці-онного читальні „Прогітти“, в якого на-брали, залізар „Чепської Каліни“ і по-чатку т-ва „Олімпіа“. Вітків арештува-ли не Петра Пакота і забрали в цього старі гарматні гільзи, які казали йому не-сти в мішку через міа село. Потім ви-лази не Петра Шила, який при ревізі сха-зав, що йому продало 20 доларів; його заузавали і на акціонні руки полизали жоні паучу, кажуць, що пауча в акці-оні. Так гнали їх усіх через село і за-узавали не Шилом. Гнали не і Пронка Меліда і жонісь долатами, які в ньо-го забрали. Крім жоні поданих труєнок ще у Михайла Кусиня і Філікса Вла-гогана; останньому забрали „мундштук“ від поштарної трубки. В Олексі Олексі забрали гільзи й емітративні мікстори. Всіх названих випустили зараз по переслу-хавши, але оскільки, в який поліції пере-возить, поділі труєки, щоб далеко від не-протинуватись. Цей справою повинен уже раз заопитатися командант полі-ції на селі Львів. Місцевий.

Театри.

Великий Миський Театр:
19-го т. 7-30 веч. „Русалка“, чеська о-пера Двожака.

Кіна.

„Аполло“: „Хата нуйка Томи“.
„Лев“: „Трагедія темряви (Idiot)“.
„Оаза“: „Усміх долі“.
„Палак“: „За кудаси гарему“.
„Фатаноргана“ „Любощі студента“.

Зі спортивного життя.

УКРАЇНА — А. З. С.

В неділю 14. п. м. відбулися на пла-щі Сокола-Ватка змагання в копаного мяча між 1. дружиною України і 1. дру-жиною А. З. С. Україна виступить з Мурським на серезній атаці і Терлець-ким (що вже вернув з відьєка) на право-му крилі. Почеток змагань: 3 год. по-пудулі.

Жіноча дружина „Добуша“.

В неділю 7. п. м. відбулися в Чернів-цях змагання у відьєлому мячі між жі-ночою дружиною „Добуша“ і такою ж дружиною „Мазабі“. Змагання покінчи-лися побідою Добушанок, які грали не-звичайно амбітно, особливо в другій по-ловині змагань. Технічно „Добушанка“ була все таки дещо слабша. Загальний вислід змагань 3:2 (1:2).

Міжнародні змагання в копаного мяча.

Атмосфера спорту в середній Євро-пі є під знаком міжнародних змагань в копаного мяча. Табеля пунктів у цих змаганнях представляється так: 1) Че-хословаччина 5 п., 2) Італія 5 п., 3) Ав-стрія 4 п., 4) Мадярщина 4 п., 5) Швай-царія 0 п. Міждружинні змагання за-абоутти середньо-європейської чаші до-ведоні вже, як відомо, до фіналу. До фі-налу кваліфікувалися, як ми вже зна-ємо „Радіа“ (Вієна) і Ф. Т. Ц. (Буда-пешт). Кінцеві змагання відбудуться 25. п. м. в Будапешті, а реванш 11. листопа-да у Відні.

Як австрійці цікавляться спортом?

Про те, як чужинці цікавляться маче-вими змаганнями, свідчить нагаданю на-совий звіт із незаних міжнародних зма-гань Австрія — Мадярщина, які відбу-лися у Відні. Загальний прихід аносить 11.000 ав. дол. із цього одержав Австрій-ський Спортивний Союз 3.500 дол. чисто-го доходу, а мадярська дружина 1.100 дол. 6.400 дол. пішла на податки та ре-залину.

Нові книжки й журнали.

Мих. Рудницький: **НАГОДИ й ПРИГО-ДИ.** — Десять любовних історій: Бере-жани, Львів, Київ, Париж. Видавництво „Амаргаду“ Львів. 1928. Стор. 268. Форм. 8°. Ціна 5 злот.
Акад. Кирило Студинський: **ОСТАП ТЕРЛЕЦЬКИЙ ПРО АРХЕОЛОГІЧНИЙ**

ЗІЗД У КИЇВІ. Вибитка з журналу „У-країна“. Київ 1927. Ч. 5.

Акад. Кирило Студинський: **ДО ІСТО-РІЇ ВЗАЄМИН ГАЛИЧНИНИ З УКРАЇ-НОЮ В РР. 1860—1873.** Вибитка з жур-налу „Україна“. 1928. Київ. Ч. 2.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Карбівничка.
Тартанів.
13/Х „Вихрест“.
14/Х „Циганка Аза“.

Товариство „Соціл-Батько“ оголошує в я ку р с на ювілейний афім і юві-лейну металеву відьєаку. Перша наго-рода 200 зол., друга 100 зол. — Інформа-ції в канцелярії Г-ва від год 7—8 вечер. Прокти саати до дня 1. грудня п. р. — Соціл-Батько, Львів, вул. Руська ч. 20. 736 1-3

Іван Стронський має лист з закордо-ну в Адміністрації „Діла“. 1-2

Річні Загальні Збори Кружка „Рід-ної Школи“ ім. князя Льва у Львові на Личаківській відбудуться в неділю дня 21. жовтня 1928 р. о годині 5-й по по-вдні в доміжні Кружка при вул. Кру-перський ч. 15 з оглядом порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з останніх Зборів. 2) Звідомлення з діяльності уступаючої Старшини 3) Звідомлення касове і закінчення рахунків за минулий діловий рік. 4) Звідомлення Контрольної Комісії із провірки касовості Кружка. 5) Вибір нової Старшини і Контрольної комісії. 6) Вибір делегатів на головні Загальні Збори матеріального Товариства і 7) Внески членів. — Старшина Круж-ка „Рідної Школи“ ім. князя Льва. 750 1-1

Загальні Збори Кооперативної „Ізма-рада“ у Львові відбудуться сьогодні в п'ятницю, дня 12. жовтня п. р. о го-дині 6-й вечером в львівській Редакції „Діла“, Ринок ч. 10 П. — Проситися всіх членів обов'язково брати участь в збо-рах. — Надзірна Рада. 748 1-1

До відома усім власникам реальностей у Львові. З приписом надзвичайно висо-кого мієрства Магістратом подієна від реальностей відбудуться цієї неділі, дня 14. жовтня п. р. в год. 10. рано в торго-вельній Палаті при вул. Буварда ч. 5. (бічна Ватарія) Надзвичайні Збори, на-лих з огляду на вагу справ і з при-писання присутності усіх власників ре-альностей у Львові є обов'язкова. — За Головного Водія Союзу українських жас-линих реальностей: І. Кокорудз, голова; Е. Ігнат, секретар.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ФОТОГРАФ Янушевич, вул. Віні-Поля ч. 1 (бічна Зеленої) Тел. 59-60. 1-3

Присилайте передплату!

Спеціаліст медук легіліа, серця і жовудів

д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
432 Пересвітлення Рентгеном. 10-29

КАЛОТРИХ

неаріанний середина проти випадання і на поріст волосся висилка

о. д-р Т. ВЕРГУН в СОКАЛІ.
744 Ціна пляшечки 4 зол. 2-2

30д. 11-00	БУДИЛЬНИКИ	30д. 11-00
франц.		закард.
681 з гарантією, тільки у фірмі	2-3	
Б. ГРИНБЕРГ , Сикстуська 4	Тел. 59-32.	

ПОЗІР ПЕРЕМІЩИНІ

Загальні Збори Кружка „Рідної Школи“ в Перемішлі

відбудуться по думі §§ 23. і 26. статута в п'ятницю, дня 19. жовтня 1928 р. в селі Читальні „Прогітти“ при вул. Косцюжків ч. 3. о год. 2. пополудні, а якщо на озна-чений час не відбудеться змагання ста-тутном число членів, то о год. 3. попол-ді в тому самому львівській без огляду на чи-сло членів — з таким дивним порядком:
1. Відчитання Зборів.
2. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів Кружка.
3. Звідомлення уступаючої Делегатури Головної Управи „Рідної Школи“.
4. Справа осійної збори в натураліст на „Рідну Школу“.
5. Внески і есентуалі.
В Загальних Зборах беруть участь всі члени переміського Кружка „Рідної Школи“ та на підставі узгоди Загаль-ного Зводу „Рідної Школи“ з дня 24. грудня 1926 р. відпоручники сільських Кружків „Рідної Школи“ переміського повіту на кожних 25 членів одні з тим, що кожних 12 членів нової 25-ки узакон-ється за нову 25-ку, а один Кружок мо-же мати найбільше 10 делегатів (§ 39 ста-тута). Відпоручники мають мати повно-власти від своїх Кружків. Повновазла на другу особу переносити.
ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ“
Ілля Кокорудз вр. Теод. Мартинюк вр. голова. 747 1-1 секретар.

Подяка.

Найширшу старо-українську в гли-бини серця півнуучу подяку складаємо Всесвітньому Отцю Колодоби, пароху-ни в Коринті за надзвичайно гарну по-тороку відправу над тілом бл. пам'яті матери Теодори Кучикової, як також за гостинне прийняття сиріт померлої. — Ріакож не меншу подяку складаємо П. Сеневі Онуфрові, що в такий хвилі ок-зав стільки співчуття і доложив стільки своєї жоводної праці коло погону. — Також складаємо подяку п. управителе-ви Гавранови за провіз над церковним дорож і за ширшу гостинну позоронних гостей. — Свою дорогою складаємо по-дяку всім тим, що взяли участь в по-гону. 751 1-1

Діти.